

Gevallen engel

Van David Hewson verschenen bij De Fontein:

De Vaticaanse moorden (2005)

Het Bacchus-offer (2006)

De Pantheon-getuige (2007)

De engelen des doods (2008)

Het zevende sacrament (2009)

De Romeinse lusthof (2010)

Het masker van Dante (2011)

Blauwe Demonen (2012)

Dans van de doden (2012)

David Hewson

Gevallen engel

De Fontein

© 2011 David Hewson

© 2013 voor deze uitgave: Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Oorspronkelijke uitgever: Macmillan, een imprint van Pan Macmillan Ltd.

Oorspronkelijke titel: *The Fallen Angel*

Uit het Engels vertaald door: Willeke Lempens

Omslagontwerp en -beeld: Wil Immink Design

Auteursfoto: Mark Bothwell

Vormgeving binnenwerk: ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 2995 7

ISBN e-book 978 90 261 3441 8

NUR 332

www.uitgeverijdefontein.nl

www.davidhewson.com

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

... terwijl ik haar schilderde, had ik constant het gevoel dat ze aan mijn blik probeerde te ontsnappen. Zij weet dat haar leed zo opmerkelijk en zo immens is, dat ze zich voor eeuwig zou moeten terugtrekken – omwille van de wereld én zichzelf. Dat is de reden dat wij zo'n afstand voelen tussen Beatrice en onszelf, zelfs wanneer we haar recht in de ogen kijken. Het is buitengewoon hartverscheurend om haar blik te ontmoeten en te voelen dat men niets kan doen om haar te helpen of te troosten. Ook vraagt zij niet om hulp of troost, omdat ze de hopeloosheid van haar zaak beter kent dan wij. Zij is een gevallen engel – gevallen, doch zonder zonde. En het is slechts dit peilloze verdriet, met zijn zwaarte en zijn duisternis, dat haar op aarde houdt en aan ons toont, ook al plaatst het haar tegelijkertijd buiten ons bereik.

De marmeren faun, Nathaniel Hawthorne

DEEL EEN

EEN

Het was de laatste zaterdag van augustus, even na middernacht. Nic Costa zat op een lage, halfronde stenen bank halverwege de Ponte Garibaldi te luisteren naar het gemurmel van de Tiber onder hem, die als een soort oude geest leek te mopperen over de herrie en de troep van de stad.

Links van hem, in Trastevere, bracht een gestage stroom van auto's en overvolle avondbussen mensen naar de buitenwijken – medewerkers van hotels en restaurants, en eters en drinkers die te moe waren geworden of te weinig geld overhadden om nog langer in de stad te blijven. Aan de overkant van de rivier, waar dit gedeelte van de weg de naam Lungotevere de' Cenci droeg, stroomde het verkeer richting het centrum en was het op dit tijdstip van de avond een stuk rustiger. Rome begon zich langzaam, zij het met enige weerzin, voor te bereiden op de slaap.

Als hij zijn ogen sloot, kon hij zich bijna voorstellen dat hij thuis was, op het platteland langs de Via Appia, en luisterde naar niets meer dan de verre echo van een paar slapeloze uilen. Maar toen weerklonk, van beide zijden van de rivier, het bekende weekendgeluid: luide, benevelde stemmen, in het Engels, Duits, Amerikaans en nog een paar talen die hij niet kon thuisbrengen. De vele drukke bars van Trastevere en het Campo dei Fiori begonnen hun klanten uit te braken, en de komende uren zouden de geüniformeerde agen-

ten en carabinieri in de nachtdienst zich onledig moeten houden met de nasleep van een alcoholcultuur die hunzelf volkomen vreemd was. De meeste Romeinen hielden er immers niet van om dronken te worden; dat soort uitspattingen werd gezien als sociaal verwerpelijk en beschamend. Costa had die avond flink meer wijn gedronken dan normaal, waar hij overigens geen moment spijt van had.

Verderop langs de Tiber zag hij een luidruchtig groepje jonge mannen en vrouwen over de oude voetgangersbrug stommelen, die Trastevere ter hoogte van de Piazza Trilussa met het *centro storico* verbond. Hij wilde dat hij de tijd en de fut had om erheen te lopen, en zelfs nog wat verder, zodat hij het verlichte Castel Sant'Angelo kon zien liggen als een plumpe stenen trommel, achtergelaten door vergeetachtige reuzenkinderen. Rome leek altijd magisch, een sprookjesstad, op dit soort soezerige avonden. En er lagen zo veel herinneringen besloten in al deze straten en lanen, huizen, kerken en paleizen rondom hem. Zowel goede als slechte: sommige nog vers, sommige reeds verbleekt tot de verstilde, gelaten aanvaarding die hij was gaan herkennen als iets wat hoorde bij het ouder worden.

'Mag ik het nog eens vragen? Wat is er precies in Calabrië gebeurd?' vroeg de vrouw die naast hem zat.

Niets aangenamer dan een nachtelijke *gelato* in de buitenlucht. Zijn zomervakantie, die hem was opgedrongen door de volhardende humanresourcesafdeling van de politie, was nu drie dagen aan de gang. Hij begon zich al een beetje te vervelen, toen zich onverwacht gezelschap had aangediend.

Hij likte aan zijn hoorntje met pure chocolade en pittige rode peper, dacht even na en zei toen: 'Dat heeft allemaal in de krant gestaan.'

'De krant! Deels, ja. Over jou en Leo en de rest: dat jullie een stel boeven en politici achter de tralies hebben gezet en daarna in het Palazzo del Quirinale zijn gehuldigd door Dario Sordi. Met medailles van de president van Italië.'

'Het was maar één medaille,' zei hij. 'Een heel kleintje ook nog.'

'Maar waarom moesten jullie het dan vieren?'

Dat was een goede vraag. Dat had voor hem ook niet per se geroepen. Het waren zijn collega's van de Questura geweest die die avond een privéfeestje hadden georganiseerd in een vermaard res-

taurant bij het Pantheon. En daar was hij dus toevallig – van zijn kant althans – de vrouw tegen het lijf gelopen die nu met matig enthousiasme naast hem aan een pistache-ijsje likte. Teresa Lupo had haar zonder hem daarvan op de hoogte te stellen uitgenodigd en hem bij haar binnenkomst als een ouderwetse stripfiguur een veel-betekenende knipoog gegeven. Hij was er zeker van dat hij toen had gebloed en hoopte dat dat niemand was opgevallen. Vervolgens had hij de rest van de avond met bijna niemand anders meer gepraat.

‘Ik vind het beangstigend,’ ging ze verder. ‘Ik draai me heel even om en opeens is alles anders.’

‘Je bent bijna twee jaar weg geweest, niet “heel even”. Natuurlijk zijn de dingen dan veranderd.’

Haar ronde bruine ogen glinsterden onder de ijzeren lantaarn boven hen. ‘Dat zie ik, ja. En toch wil ik graag weten wat er in Calabrië is gebeurd. Met Gianni en Teresa, met Leo.’ Ze aarzelde even. ‘En met Nic Costa. Vooral wat er met hem is gebeurd.’

‘Ik heb een paar geesten te ruste gelegd,’ zei hij, zonder erbij na te denken, en hij beseftte dat hij blij was die woorden over zijn lippen te horen rollen. ‘De meeste dan. Maar daarover vertel ik je wel een andere keer.’

Ze legde haar kleine hand op zijn arm en schoof wat dichterbij.

Hij kon zijn blik niet losmaken van haar donkere, onderzoekende gezicht, dat nog mooier was dan hij zich herinnerde, maar nu sporen van make-up en andere persoonlijke aandacht droeg die hij er eerder niet op had gezien.

‘Dat vind ik fijn voor je. Zou je het heel erg vinden om...?’ Ze pakte zijn arm en legde hem over haar schouders. Toen legde ze haar hoofd tegen het zijne.

Hij voelde haar zachte zwarte krullen tegen zijn wang en fluisterde, half in zichzelf: ‘Ik weet nog goed de eerste keer dat ik je zag, in die kleine buitenpost van het Palazzo Barberini, waar je je schilderijen bewaarde. Je was toen nog non.’

‘Non ben ik nooit geweest, ik was zuster. Ik heb alleen de gewone geloften afgelegd, niet de plechtige. Hoe vaak moet ik je dat nog vertellen?’

‘Best vaak, denk ik. Kan dat?’ Hij hoorde, en voelde, haar lach.

‘Ik zou niet weten waarom niet. Ik ben nog maar drie weken terug. We hebben de tijd. Alle tijd van de wereld in feite.’

Maar die is er niet, dacht Costa. ‘Het was winter,’ ging hij verder. Een gure midwinter, de guurste ooit. Hij had zijn vrouw Emily voor zijn ogen zien sterven. Dat verlies, plus diens wrede, onzichtbare tegenhanger – het schuldgevoel over haar moord – had zijn geest bijna gebroken. Een tijdlang had hij zich zelfs afgevraagd of hij die donkere tijd ooit achter zich zou kunnen laten. En dat was hem misschien ook niet gelukt zonder de onverwachte tussenkomst van deze vrouw. ‘Je droeg een lange, vormeloze zwarte jurk en een crucifix om je hals. En droeg je leven met je mee in plastic tassen. Je wereld bevatte niets dan schilderen en de Kerk.’

‘In die tijd was dat nog zo, ja.’

Hij was nog steeds getekend door Emily’s dood, en dat zou ook altijd zo blijven. Het was echter langzaam veranderd in een vertrouwd soort achtergrondpijn, een litteken dat hij was gaan herkennen en aanvaarden. De beelden van haar in haar laatste ogenblikken, bij het mausoleum van Augustus, overgeleverd aan de man die haar uiteindelijk zou doden, achtervolgden hem niet langer. De tijd verzachtte op den duur alles.

Ietwat draaierig van de wijn die Falcone de hele avond door had besteld, haalde hij zijn arm van haar schouders, draaide zich een slag en keek recht in Agata’s ogen. Ze was nog dezelfde vrouw als die hij destijds tegen het lijf was gelopen. Iemand met een intense nieuwsgierigheid, die haar hoge voorhoofd zo vaak had doen rimpelen van de twijfels en de vragen, dat deze gewoonte van hevige concentratie er in de loop der jaren lichte sporen in had achtergelaten, als een soort littekens van het intellect.

‘De laatste keer dat wij elkaar zagen, was op het vliegveld. Jij vloog naar Malta, om er te gaan werken voor een of andere humanitaire organisatie. Je was geen non, zuster of wat dan ook meer. Je leven leek nog steeds te passen in een paar plastic tassen. Je had geen kunst meer. En ik wist niet zeker of je de Kerk nog wel had.’

‘Dat klinkt alsof je je zorgen maakte.’

‘Natuurlijk deed ik dat! Je had je hele leven in een klooster doorgebracht. En nu ging je naar een plek die je niet kende, naar een leven dat je niet begreep.’

Ze sloeg haar armen over elkaar en schonk hem een uitdagende blik. 'Jij had net je vrouw verloren. En je maakte je zorgen over mij, iemand die je amper kende? Die constante onbaatzuchtigheid van jou is echt bespottelijk, Nic. Je kunt je niet over iedereen zorgen maken. Van die gewoonte moet je af zien te komen.'

'Is al gebeurd. Althans, voor zover ik dat wil.'

'Goed zo. Ik heb het schilderen trouwens niet opgegeven. En de Kerk ook niet. Dat eerste is jouw schuld. Jij had gezegd dat ik die Caravaggio moest gaan bekijken, in de Sint-Janscokathedraal in Valletta, *De onthoofding van Johannes de Doper*.' Ze drukte zich nog wat dichter tegen hem aan en legde haar hoofd op zijn schouder.

'Sorry,' zei hij. 'Goed is die, hè?'

Op het schilderij stond een man die zojuist ter dood was gebracht. Zijn beul reikte naar beneden om het karwei met een klein mes af te maken.

Agata aarzelde even. 'Het is prachtig. Ik heb bijna anderhalf jaar geweigerd het te gaan zien. Maar toen ik uiteindelijk ging, had ik slechts één blik nodig om te weten dat ik de wereld niet voor eeuwig kon ontlopen. Het is als alle andere Caravaggio's die ik heb gezien: een oproep tot leven, een uitdaging om je angsten onder ogen te zien.'

'En de Kerk?' vroeg hij.

'Ik ben nog steeds een goed katholiek. Maar ik ben gewoon gaan inzien dat er meer definities van het woord "goed" bestaan dan ik binnen een klooster zou hebben geleerd. Bovendien miste ik Rome...' ze sloot haar ogen, '... heel erg.' Ze glimlachte en keek naar de stad, die in slaap begon te vallen onder de heldere avondhemel. 'Hier ben ik opgegroeid. Dit is mijn leven. Ik zou deze stad niet voorgoed kunnen verlaten. Jij wel?'

'Nooit. Maar eh, die baan van je...' Hij had nog steeds moeite met het idee dat zij net als iedereen de kost moest verdienen. 'Hoe kom je daar eigenlijk aan?'

'Hard voor gewerkt, wat dacht je anders? Ik heb niet de hele dag in mijn kamertje gezeten, weet je. Ik heb de graad én de postdoctorale kwalificaties om overal ter wereld kunstgeschiedenis te doceren. Waarom denk je dat die hoge heren van het Barberini altijd naar mijn mening kwamen vragen?'

‘Omdat ze die op prijs stelden,’ zei hij meteen.

‘Precies. Vanaf maandag ben ik assistent-hoogleraar op het Collegio Raffaello aan de Corso. Dat is een school voor buitenlandse studenten. Dus niet echt een openbare universiteit, maar dat komt misschien nog wel eens. Het is in ieder geval een baan, en wel mijn allereerste: verwende blagen vertellen over de geschiedenis van de kunst en Caravaggio in het bijzonder. Maar jij mag mijn colleges gratis bijwonen, hoor.’

‘Dat zal ik zeker doen.’

‘Nee joh, dat was een grapje! Jij weet net zo veel van hem als ik. Meer zelfs, in sommige opzichten. Jij kunt in zijn hoofd kijken. Dat zal mij nooit lukken. En eerlijk gezegd wil ik dat ook niet.’

Haar hand ging naar zijn haar. Ze streelde zijn hoofd, alsof ze zich erover verbaasde hoe dichtbij hij was. ‘Die geesten zijn echt weg, hè?’ fluisterde Agata Graziano.

‘Totaal uitgebannen,’ zei hij.

‘Vertel me maar niet waardoor je ze hebt kunnen begraven. Dat wil ik niet weten. Ze zijn dood, dat is genoeg.’

TWEE

Costa voelde zich nogal ongemakkelijk met haar tegen hem aan. Hij had nog steeds zijn gelato in zijn hand, net als zij, maar het leek onvermijdelijk dat dit experimentele moment zou culmineren in een zoen. Dat idee beviel hem op zich wel, op voorwaarde dat de avond daar dan eindigde. Hij had nog even wat tijd nodig om te wennen aan Agata's plotselinge terugkeer naar Rome. Morgenochtend zou zijn hoofd wel weer helderder zijn, net als het hare.

Ze zag hem worstelen, trok een van haar donkere wenkbrauwen op en maakte een hoofdgebaar naar de grond.

'Nee,' zei hij. 'Er is al genoeg zwerfafval in Rome.' Dus stond hij op, trok het half opgegeten hoorntje uit haar hand, liep naar de afvalbak naast de bank en gooide beide ijsjes erin.

Toen hij zich weer omkeerde, was zij ook gaan staan, een kleine, mooie jonge vrouw met haar armen stijf voor haar borst. Ze droeg een strak, donker jasje, met daaronder een roodzijden topje op een grijze strakke broek. Om haar hals hing een zilveren ketting met een of ander abstract sieraad – geen kruis – dat hem al eerder was opgevallen. Haar kleine, donkere gezicht stond strak van een bekende, verbijsterde boosheid.

Het kabaal van de feestvierders die van het Campo en Trastevere hun weg naar huis zochten werd steeds luider. Geschreeuw in vreemde talen – de prijs van wonen in een internationale stad.

‘Misschien zijn toch niet alle geesten verdwenen,’ merkte Agata op. ‘Ik vraag me af of –’

‘Genoeg gepraat,’ zei Costa. En hij nam haar in zijn armen en kuste haar op de lippen – kuis bijna – waarbij hij haar zo voorzichtig vasthield dat ze zich gemakkelijk zou kunnen terugtrekken. Hij vermoedde dat dit de eerste keer was dat Agata Graziano door een man werd omhelsd, al moest hij toegeven dat hij geen idee had wat ze de afgelopen twee jaar op Malta had uitgespookt.

Ze maakten zich los van elkaar om adem te halen.

Sinds de laatste keer dat hij haar zag, was er amper een dag voorbijgegaan zonder dat hij had gedacht aan dat eigenaardige zusterje uit dat klooster in het centro storico dat zo dapper had gestreden voor zijn gerechtigheid, nadat zowel de politie als de rechterlijke macht daarin had gefaald.

Tot zijn verbazing stonden haar ogen wijd open.

‘Het spijt me,’ zei hij vlug.

‘Nee, nee, nee... je hoeft je niet te verontschuldigen.’

‘Ik wilde niet... Ik dacht...’

Ze zweeg even en zei toen: ‘Wát? Wat dacht je?’

‘Ik dacht dat je misschien wilde dat ik –’

Voor hij zijn zin kon afmaken, schoot zij naar voren, kuste hem snel en vrij ruw op de mond en trok zich toen terug, grijnzend, met een ietwat wilde blik in haar ogen. ‘Dat wilde ik ook. En het bevalt me prima!’ verkondigde ze opgewekt, waarna ze opnieuw op hem af dook.

Deze kus was kort, maar de omhelzing langer. Ze bleef in zijn armen liggen, glimlachend, met haar hoofd tegen zijn borstkas. ‘Ja, dit bevalt me heel goed,’ mompelde ze. ‘Nic...’ Ze keek naar hem op.

Op dat moment klonk, ergens in het netwerk van straten aan de stadskant van de brug, een ijzige kreet, van een man die helse pijnen leed, kort daarop gevolgd door de stem van een jonge vrouw. Zij schreeuwde, gilde, krijste: woorden zo vol van angst en verdriet dat ze onverstaanbaar waren.

‘Jij kunt niet zelf naar huis rijden,’ zei Agata, terwijl ze de herrie trachtte te negeren. ‘Je hebt te veel gedronken. En een taxichauffeur zal je een fortuin rekenen om je naar dat mooie huis op het platteland te brengen. Moet je horen, bij mijn nieuwe baan hoort ook een

bescheiden appartement.’ Ze hikte, wellicht uit schaamte. ‘In de Via Governo Vecchio, geloof het of niet. Alsjeblieft...’

Hij schuifelde wat heen en weer en tuurde naar zijn voeten. Hij had al een hele tijd geen auto meer gereden. Aan het begin van de maand, toen de stad steeds trager begon te bewegen, had hij besloten zijn vaders oude Vespa uit de garage te halen en weer tot leven te wekken. Binnen een paar vakantiedagen had hij hem de weg op weten te krijgen. De scooter reed superzuinig en met dit weer was het heerlijk om de frisse lucht in je gezicht te voelen, tussen het verkeer door te rijden en overal te kunnen parkeren. Hij was hier en daar wat roestig, maar had nog steeds een hoop – luidruchtige – pit in zijn motor. En nu stond het afgeleefde turquoise beestje dus om de hoek in een zijstraat op hem te wachten.

Het lawaai van de overkant van de straat werd steeds luider.

‘Ik heb in mijn appartement een...’ Terwijl ze naar woorden zocht, kroop er een warme blos over haar huid. ‘Een eh...’

‘Een bank?’

‘Nee, een bed.’ Ze knipperde met haar ogen en wiegde heen en weer. ‘Daar dan, ik heb het gezegd.’ Ze glimlachte schuchter, misschien zelfs een beetje beschaamd. ‘Je bent weer vrolijk, precies zoals Teresa zei. Eindelijk, de Nic waarvan ik wist dat hij er was, ook al zag ik dat je hart gebroken was. Mijn Nic –’

‘Wat wauwel je nou allemaal?’ Hij pakte haar bij haar schouders. ‘Heb je nou een bank of niet?’

‘Ik wauwel niet. En natuurlijk heb ik een bank. Ik woon in de Via Governo Vecchio.’

‘Mooi zo. In dat geval –’

Toen gilde het onzichtbare meisje weer, zo hard als ze kon. Er klonken pure pijn en doodsangst door in haar stem, in plaats van de dronkenschap en agressie die Costa door de jaren heen was gaan herkennen. Hij zag zijn eigen bezorgdheid weerspiegeld in Agata’s geschokte gezicht.

‘Er is daar iets goed mis,’ zei ze, haar ogen glazig van angst.

‘Blijf hier, alsjeblieft,’ verzocht hij.

En toen holde hij langs de rivier richting het doolhof van straten en stegen die vanuit alle richtingen de joodse wijk uit kronkelden, als een wirwar van aderen rond een mensenhart.

DRIE

De commotie bleek te zijn in de eerste straat aan zijn rechterhand, nadat Costa de Lungotevere de' Cenci was overgestoken. In het schemerige licht van de enige straatlantaarn ontwaarde hij een lichaam op de straat – de benen wijd uit elkaar, in een onnatuurlijke, geknakte positie, het bovenlichaam gehuld in duisternis – voor een hoog appartementencomplex. Naast deze figuur zat een bleke schaduw, gehuld in iets wat eruitzag als een lichtroze kinderpyjama. Dit was de bron van het door merg en been gaande gejammer dat hem hier had gebracht.

Hij haalde zijn telefoon tevoorschijn, belde de meldkamer, vertelde wie hij was en vroeg om een traumateam.

'We hebben daar al een telefoontje over gehad,' vertelde de telefoniste hem. 'Anoniem. Weet ú wat er is gebeurd?'

'Nee, maar er is in ieder geval iemand gewond.'

'Heeft u misschien nog meer nodig?'

De figuur in de pyjama schoof in het licht, nerveus bewegend, als een mot die zich probeerde te bevrijden uit een spinnenweb. Het was een meisje, zag Costa nu, en er zat bloed op haar borst en de losse, fladderende stof rond haar benen.

'Ja, zorg ook maar voor wat ondersteuning,' zei hij, zonder precies te weten waarom.

Dit was een complex, onsamenhangend deel van de stad, aan de

buitenrand van de joodse wijk. Er begonnen al wat mensen dichterbij te komen, aangetrokken door het lawaai. Maar nog geen blauwe flitslichten, geen uniformen; niet van de politie, niet van de carabinieri.

Hij had geen dienst, was onvoorbereid en een beetje licht in het hoofd van Falcones wijn. Maar er was nu eenmaal verder niemand in de buurt.

Terwijl hij de straat overstak, riep hij: *'Signora...'* Toen hij dichterbij kwam en haar geheel in het licht zag – huilend, bang, overstuurd en met een veeg bloed van haar ranke borstkas naar haar bovenbenen – moest hij zichzelf echter corrigeren. *'Signorina,'* zei hij, 'politie.'

Lichtelijk buiten adem stopte hij bij het meisje. Ze was een jaar of vijftien, zestien. Haar lange blonde haren hadden onder de straatlantaarn de kleur van oud goud en hingen in dikke lokken over haar schouders, terwijl zij stond te dreutelen en te draaien, in een poging alles te volgen wat er om haar heen gebeurde, met af en toe een angstige blik naar de figuur op de grond. Ze had een mooi, bleek, Noord-Europees gezicht, ergens tussen vrouw-zijn en de kinderwereld: onschuldig en tegelijkertijd op de rand van wijsheid.

Ergens vlakbij klonk een merkwaardig geluid, als het gedruppel van water, of zand.

'Daddy,' mompelde ze, starend naar het gewonde lichaam op de grond.

'Signorina...' Costa pakte haar bij haar magere blote armen en trok haar tegen zich aan.

Vreemd, er leek nog steeds iets van gevaar in de lucht te hangen.

'Vertel me eens wat er is gebeurd.'

Toen ze in zijn ogen keek, wist hij even niet meer hoe hij het had.

'Hij is gevallen,' zei ze simpelweg, met een blik naar het pand achter hen.

Costa keek naar de figuur op de donkere Romeinse straatkeien. Na tien jaar bij de politie kwamen de regels bij hem bovendrijven zonder erover te hoeven nadenken. *Bescherm de levenden, bescherm jezelf. Daarna bekommer je je pas om de doden.* En deze man was duidelijk overleden. Hij zag het aan de verbrijzelde schedel – zo ernstig dat hij liever niet al te goed keek – en de onnatuurlijke, getourmenteerde manier waarop het lijk op de harde grond lag.

Er begon zich een handvol mensen te verzamelen, vanaf de weg

langs de rivier en de straten uit het getto. Hoe dichterbij ze kwamen, hoe stiller ze werden wanneer ze oog in oog kwamen met de onzichtbare angst die nu eenmaal altijd verscheen als men in het openbaar, op een warme, luie augustusavond als deze, met de sterfelijkheid van de mens werd geconfronteerd. Iemand kokhalsde. Costa vroeg zich af of dit kwam door het gebroken lichaam op de straatstenen, door drank, of beide.

Het meisje hurkte weer naast de afgrijselijke schaduw op de straat. Haar lange, steile haren streken over de bebloede torso. Ze begon steeds maar weer hetzelfde woord voor zich uit te mompelen: 'Daddy, Daddy, Daddy...' Ergens leek dit niet helemaal te kloppen: een te kinderlijke uitroep voor haar tienerlippen.

Costa keek hoe het bloed van de dode – een lange, magere man van gevorderde middelbare leeftijd, gokte hij – in de spleten tussen de straatstenen sijpelde. Om het lichaam heen lag een uiteengevallen berg puin, oude bakstenen en cement; een eindje verderop lagen een metalen stuk steigermateriaal en een paar planken. En vlak bij de peilloze poel van duisternis die de ingang van het gebouw achter hen vormde, dwarrelde een dunne, verticale streep grijs stof naar beneden, op zo te zien een vers hoopje steengruis.

Toen hij omhoogkeek, zag hij dezelfde prachtige, door sterren verlichte hemel die hij nog maar een paar ogenblikken geleden had gedeeld met Agata Graziano. De man bleek te zijn gevallen van een oud, vervallen palazzo van zeker vijf verdiepingen, een van de hoogste panden aan deze kant van de straat. Tegen de maanverlichte nacht kon hij nog net zien dat langs de hele voorkant van de bovenste verdieping een balkon liep, dat deels aan het zicht werd onttrokken door een stellage die met dikke kabels was bevestigd aan een of ander mechaniek op het dak. Het deel van deze stellage dat zich bijna recht boven hen bevond, was echter geheel verdwenen; de metalen steigerpijpen waren naar beneden gestort, het balkon had zich losgerukt van de muur en aan de stenen gevel bungelden nog slechts een aantal afgebroken buizen, afgebrokkelde stukken beton en rafelige draden. Het gevaarte deinde duidelijk waarneembaar in het donker.

De gestage stroom van stukjes steen en zand leek intussen steeds breder te worden en vormde een groeiend hoopje puin op de grond.

Vier jaar eerder was hij naar een woning in Testaccio geroepen, die werd verhuurd aan illegale immigranten: zogenaamde *clandestini*, die het werk deden waar de Romeinen zich te goed voor waren gaan voelen. Tegen alle stadsverordeningen in was het pand al jaren niet meer onderhouden. En toen was, op een ijzige decemberdag, een hele muur ingestort, boven op degenen die de pech hadden zich op dat moment binnen te bevinden. Hij zou nooit vergeten hoe hij in het puin had geklauwd om een kind te bevrijden, en de opluchting die hij had gevoeld toen hij één jong leven uit die bloederige, verstikkende puinhoop had weten te redden.

Binnen enkele seconden was zijn hoofd weer helemaal helder. Hij draaide zich om naar de nog steeds groeiende groep toeschouwers – velen van hen buitenlanders, sommigen waren dronken – en riep: ‘Politie, achteruit! Dit gebouw staat op het punt van instorten. Wegwezen hier, nu meteen!’

Lees verder in *Gevalen engel*.